

Otázka: Psychologie osobnosti

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): alsk

Osobnost

Celoživotní vývoj – zraní (biologické), učení (interakce) už do prenatálního období

Vývoj plodu v těle matky

9 kalendářních měsíců

Blastemové období

Odplodnění po 1. srdeční odezvy

Embryonální

Utváření nervového systému

Od 4. týdnu po 4 měsíce

Fetální období

Do porodu, dozrání orgánů

Novorozenecké

Do 6 týdnů

22 hodin spánku

Poznávání, reflexy - dýchací, polykací, vyměšovací, sací, uchopovací, babinského

Kojenecké

Od 6 týdnu do 1 roku

Rychle roste

Zvedá hlavičku

6. měsíc - sedí s oporou

9. měsíc - chodí po 4

První krůčky, jemná motorika, zlepšování zraku, sluchu

Hmat - do pusy

To co nevidí - není

Řeč - začíná

Batolecí

Od 1 roku do 3 let

Zlepšování hrubé motoriky

Rozvíjí se řeč

Samo může chodit

Poznávání předmětu, času

Separáční úzkost (po odchodu rodiče)

Období negativismu

Vzdorování odmlouvání

Osamocená hra, hra nápodobou dospělých, zvířat

Předškolní

3-6 let

Zrychlená přeměna postavy -> 1. tvarová proměna postavy

Prodlužování trupu, končetin, zvýraznění krku a pasu

Činnost - hra - mění se sociální role

Loktabulace - lži kvůli nedostatku informací

Mladší školní věk

6-11 let

Školní zralost

Tělesná

Kognitivní

Schopnost myšlenkových operací

Citová - sebekontrola

Sociální - kolektiv

Motivační - postoj ke škole

Změna denního režimu

Učení - nutná pozornost

Rozvoj myšlení

Rozvoj vztahů (egoismus -> přátelství)

Pubescence

Starší školní věk

11-15 let

Spojen s pubertou

2. tvarová proměna postavy

Tělesný růst, změna obličeje, přibývání hmotnosti

Velké množství hormonů pohlavních (testosteron, estrogen)
Sekundární pohlavní znaky
Růst ochlupení, hlas, růst
Dívky - dříve puberta
Vztah ke starší generaci : kritičnosti
Období druhého negativismu
Sekundární akcelerace - dlouhodobé zrychlení tělesného vývoje
Rozodování o profesním zaměření
Denní snění
Zlepšení logické paměti

Adolescence

15-18/23 let

Středoškolák

Pak -> práce

-> Vš

Delší partnerské vztahy

Kritika od starší generace

Málo soc. zkušeností

Trend pozdního odchodu od rodičů

Dospělost

18/22- 60 let

Raná: 18/22 - 35 let

První práce -> a postup v kariéře

Založení rodiny -> snaha ji uživit -> výrazně pozdní věk

Role rodičů (1. krize v man 3-7 rok)

Střední

35-45 let

Samostatnější děti

Matky zpět do práce

Stabilizovaná soc. síť

Úbytek výkonnosti

Druhá vývojová krize manželství 17, 25 let

Nevyhnutelnost stáří

Osamostatnění dětí

Pozdní

45-60 let

Klesající pracovní výkonnost

Zdravotní problémy

Celkové „usazení se“

Dlouhodobá nezaměstnanost x profesionálně na vrcholu

Pocit prázdného hnízda - odchod dětí

Role prarodičů

Stáří

60-? let

Rané -75, pravé

Opotřebení jedince

Závislost na ostatních

Vyrovňávání se s nadcházející smrtí, smrt přátel, partnera
Pocit osamělosti

Teorie Osobnosti

Sigmund Freud

Zabývá se dětmi

Nezabývá se zdravými jedinci

Orální stadium

Anální stadium

Lakomý, puntičkář

Falické stadium

Oidipův a Elektřin komplex

Latence -> škola

Genitální stadium

Erik H. Erikson

Překonání překážky

Nedojde k tomu-> zabrzdění

Jean Piaget

Heteronomní - co po nás chce společnost

Autonomní (jednání) od 12 let - vytvoření vl. názoru

Vývoj poznávacích funkcí

Morální vývoj dítěte

Struktura osobnosti

můžou se měnit některé složky

Schopnosti, rysy, temperament, charakter = psych. vlastnosti

Motivy a postoje

Volné vlastnosti

Vlohy a dispozice

Vrozené, dědičné

V příznivých podmínkách -> schopnosti

Intelektové

Psychomotorické

Umělecké

Relativně stále rozložení jedince

Vnitřní uspořádání

Umožní vyvodit, co jedinec udělá

Schopnosti

Soubor předpokladů pro dosahování vysokého výkonu v určitém oboru

Základ:

Vlohy - možnosti a meze vývoje

Nadané - nadprůměr

Talentované - vysoký nadprůměr

Vnímání, psychomotorika, inteligence

Temperament

Soubor vrozených vlastností vztahujících se k citovému reagování

Určuje intenzitu prožívání i projevy chování

Ovlivňován od narození

Typologické koncepce

Podle Hippokrata (5.stol.př.n.l.) , Galeus (2.st.př.n.l.)

Podle tělesných šťáv

Sangvinik (sangvis - krev) - veselost, optimista, společenský

Flegmatik (flegma = hlen) - klidný, apatický, lhostejný

Cholerik (cholé=žluč) - vzteklý, agresivní, výrazná mimika

Melancholik (melaincholé=černá žluč) - ponurá, smutná nálad, pomalost, hluboké tvrdé city

Jung Carl Gustav

Extrovert - společenský, otevřený, výřečnost, činnorodost

Introvert - uzavírá do sebe sama

Zdrženlivost

Eysenck

Hierarchický model struktury osobnosti

4 typy temperamentu (sangvinik, cholerik, melancholik, flegmatik), a to tak, že je dal do souvislosti s emoční stabilitou / labilitou (typ nervové soustavy) vs. introverze / extroverze (typ duše)

Ernst Kretschmer

Konstituční typologie

Vychází ze stavby těla

Piknik - větší objem hrudníku, kulatá hlava, otevřený, společ., citově kolísavý

Astenik (leptosom) - vyšší stíhlá, „anorektický typ“, precilivělý, podrážděný, nuzná své chyby, bez humoru, egoista

Atletik - sportovní postava, výkonný, spolehlivý, stojí si za svými názory, až arogantní egoista

Hodnotová typologie

Jaké hodnoty upřednostňujeme

Teoretický

Ekonomický

Estetický

Sociální

Mocenský

Náboženský (ideový)

Charakter

psych. Vlastnosti související s morálkou a osobností, projevující se v mravní stránce, chování a jednání

Projevuje se ve vztahu k sobě, práci, ostatním

Formování působením výchovy

Ovlivněn sebehodnocením a temperamentem

Kontrolní mechanismus: svědomí

Povahové rysy

K hodnocení povah druhého člověka

Psych. Vlastnosti člověka, projevují se jednáním a chováním

Stálost během života

Bipolární znaky

K hodnocení

Extroverze - introverze

Stabilita - labilita

Afiliance - hostilita

Dominance - submise

Egocentrismus - altruismus

Maskulinita - feminita

Aktivita - pasivita